

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XCII. Definitiv testamenti, ejusque species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

955 Præterea Sempronii injustitia manifesta videtur, in eo quod licet recambii onus forte non deducat in pactum, dum cambium, seu pecuniam Placentiæ recipiendam offert Titio, sciens Titium eâ ibi non indigere: ad istud nihilominus onus moraliter, & in effectu ipsum cogit, ut avarum animum suum, duplici lucro inhiantem, pascat, dum postulatam summam aliter dare non vult, nisi per cambium ad Placentiam, sciens sic datam sublevandæ Titii necessitati proficuum esse non posse, nisi rursus Placentiâ Leodium trajiciatur. Atqui perinde injustum est cambio recambii onus adjicere morali coactione, quam illud adjicere pacto. Quod certum est, salvâ justitiâ, fieri non posse: ut pote quæ non permittit contractui propriam æqualitatem, propriæque onera habenti, aliud onus indebitum pretio æstimabile superaddere, nisi onus istud aliunde compensetur. Videnda quæ in simili dicta sunt de eo qui petenti mutuum vendit aliquid cum pacto retrovenditionis. Videndus item sanctus Antoninus 3. p. tit. 8. c. 3. §. de negotiatoribus, ubi sic: *Campfor committit usuram, si principaliter intendit exercere tale munus, quod cambium vocat, non ut serviat, sed ut magis lucretur: quia magis per viam illam lucratur, quam per viam negotiationis; & intentio lucri ex mutuo, implicito vel explicito, facit usurarium.*

CAPUT XCII.

Definitio testamenti, ejusque species.

956 **T**estamentum I. *testamentum ff. de testamentis*, definitur, voluntatis nostræ justæ sententia, de eo quod quis post mortem suam fieri vult.

Dicitur 1°. *justa sententia*, seu *dispositio*: quia ad testamenti valorem necesse est ut eo serventur conditiones jure requisitæ, v. g. numerus testium, &c.

2°. *voluntatis nostræ*: quia testari non possunt, qui suæ voluntatis, sui que juris non sunt, ut mancipia, filii-familias, infensati, prodigi, & quicumque sub aliena sunt potestate.

3°. *de eo quod post mortem suam fieri vult*: quia, ut valeat Testamentum, *mors necesse est intercedat testatoris*, Hebr. 9. utpote cujus voluntas usque ad mortem ambulatoria est, & revocabilis, ut dicitur L. 4. ff. de adimend. vel transferend. legat.

957 Hinc constat, testamentum esse dispositionem, & quasi contractum ultimæ voluntatis. Ultimæ namque voluntatis species sunt testamentum, codicillus, legatum, fidei commissum, & donatio causâ mortis. Quatuor posteriores dici etiam solent species testamenti: quia sunt justæ voluntatis nostræ sententia de eo quod post mortem nostram fieri desideramus.

Codicillus est ultimæ voluntatis dispositio, quâ circa testamentum aliquid explicatur, demittitur, additur, aut aliter immutatur, citra hæredis institutionem.

Circa hoc tamen est advertendum, quod licet testamentum de jure communi in hoc differat à codicillo; moribus tamen nostris testamentum in Belgio nullam requirit hæredis institutionem. Quippe *sine hesitatione tenendum est* (ait Clarissimus Stockmansius decif. 2.) *etiam valere testamentum sine aliqua hæredis institutione, adeo ut hodie non distinguatur inter testamentum & codicillum, consueto jure utriusque ultimæ voluntatis, & dicitur communiter, omnia testamenta esse codicillata; adeo ut si quis condât testamentum, nullo hærede instituto, valebit ut codicillus: si vero codicillus, instituto hærede, valebit ut testamentum.* Ita etiam Gudelinus de jure noviss. l. 2. c. 5.

Legatum est ultimæ voluntatis dispositio, quâ testator aliquid alteri ab hærede directè donat de re, quæ aliâs hæredis foret.

Fidei commissum est ultimæ voluntatis dispositio, quâ testator sui hæredis, vel legatarii fidei committit aliquid tradendum alteri. Differt à legato, quod per illud aliquid alteri solùm detur indirectè, & mediatè, mediante scilicet hærede, vel legatario.

Testamentum dividitur etiam in clausum, & apertum; in solemne, & non solemne. *Clausum* dicitur, quod fit quidem in scriptis, sed secretò à testatore, vocatis ad illud Notario & testibus, testamenti contentum ignorantibus iis, quibus traditur approbandum. *Apertum*, seu nuncupativum, est quod fit præsentibus testibus, sed sic ut ipsis apertè contentum declaretur.

Solemne, vel *non solemne* dicitur, prout habet vel non habet solemnitates jure requisitas.

Testamentorum cognitionem Anselmo Trib. c. 26. dicit toto ferè Belgio spectare ad Episcopum, exceptâ Hannoniâ, in qua Archiepiscopus Cameracensis cognoscit de testamentis Clericorum, de Laicorum testamentis Judex sæcularis.

CAPUT XCIII.

Solemmitates ad testamentum requisitæ.

Jure communi necesse est ut ei subscribant septem testes, masculi, & puberes, ad id rogati, simul concurrentes, & ipse etiam testator ei subscribat (si sciat scribere) & hæredem directè instituat, & nullum liberorum excludat, nisi legitime ex hæredatum. L. 2. Instit. tit. 10. §. ult. & L. *si unus* Cod. de testam. L. *hac consultissima* §. per nuncupationem Cod. eod.

Jure autem proprio Belgii nostri ista non requiruntur: quia anno 1611. Albertus & Isabella statuerunt, ut ubique in condendis testamentis servarentur locorum consuetudines; aliâs staretur Edicto perpetuo, quo sta-